

Møteinnkalling

Utvalg: Seiland/Sievju nasjonalparkstyre

Møtested: digitalt på Teams

Dato: Torsdag 14. mai 2020

Tidspunkt: Kl 12.00. Alle bes koble seg på kl 11.45.

Eventuelt forfall meldes snarest til personlig vara og til nasjonalparkforvalter Ingunn Ims Vistnes på telefon 41 43 44 01. Vararepresentanter deltar etter nærmere beskjed.

Saksliste

ST 9/2020 Godkjenning av innkalling og saksliste

ST 10/2020 Valg av medunderskriver

RS 5/2020 Protokoll fra styremøte 4. mars 2020

ST 11/2020 Klage på vedtak om retting av ulovlig oppført hytte i Jøfjorden

Saken er unntatt offentlighet og sakspapirene sendes via digital postboks.

ST 12/2020 Søknad om bruk av drone til markedsføring av Seiland nasjonalpark –
Mediaveien

ST 13/2020 Søknad om endring i vilkår for takdekke på hytte i Olderbukta/Birranvággi

RS 6/2020 Orienteringssaker fra forvalter

ST 14/2020 Eventuelt

ST 9/2020 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forvalters innstilling

Innkalling og saksliste godkjennes.

ST 10/2020 Valg av medunderskriver

Bakgrunn

Valg av ett styremedlem som skal skrive under protokollen sammen med styreleder.

RS 5/2020 Protokoll fra styremøte 4. mars 2020

Vedlegg: Protokoll fra styremøte 4. mars 2020

Forvalters innstilling

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre tar protokollen fra styremøtet 4. mars 2020 til etterretning.

Arkivsaksnr: 2019/10308-4

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 04.05.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	12/2020	14.05.20

Søknad om bruk av drone til markedsføring av reiseliv i Seiland nasjonalpark – Mediaveien

Vedlegg: Søknad fra Mediaveien av 21.08.19

For vedtatt overordnet dronestrategi, se sak 27/2019 i protokoll her:

<http://www.nasjonalparkstyre.no/PageFiles/55430/Protokoll%2022nov19%20signert.pdf>

Forvalters innstilling

Med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48 avslår Seiland/Sievju nasjonalparkstyre søknaden fra Mediaveien om å filme med drone i Seiland/Sievju nasjonalpark i perioden 15. juli til 31. august 2020. Begrunnelsen er at dronofilm vil eksponere områder med store naturverdier, hvor man i henhold til besøksstrategien for Seiland/Sievju nasjonalpark ikke ønsker en ytterligere økning i ferdsel.

Saksopplysninger

Søknaden

Det Alta-baserte firmaet Mediaveien har på vegne av reiselivsfirmat Nord Ekspedisjon søkt om å filme utvalgte områder i Seiland/Sievju nasjonalpark med drone, i søknad 21. august 2019. Søker skriver: «Nord Ekspedisjon ønsker drone dispensasjon for å kunne sette NORD Ekspedisjon, Alta og Seiland på kartet. Seiland har en fantastisk og unik natur som vi må vise frem på en helt unik måte. Vi har mye bilde materiell fra bakkenivå, men ønsker å komme i luften for å vise det frem på en ny måte.

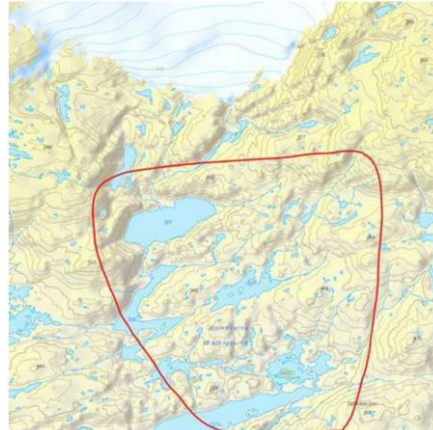
(...) Våren er en sensitiv tid pga. dyreliv. Vi søker ut perioden 2019, fra 01.09.2019 til 31.10.2019. Samt i perioden 15.07.2020 til 31.08.2020. Hensyntatt at det ikke filmes når rein skal flyttes til fastlandet. Intervaller: For 2019 ønsker vi en tur ut når vi har rette værforhold. For 2020 en full dag som innebærer ca. 2 timer flyging i ca. 6 intervaller a 20 min.»

Det søkes om flyging innenfor to områder merket av på kart, område 1 langs nedre del av Melkelva, inkludert fossen og det nederste vannet, og område 2 som omfatter Melkevatnan-området. Søker opplyser at dronen vil ha en rekkevidde på ca 1 km fra operatør i område 1, og ca 2 km fra operatør i område 2.

Området 1:

Området 2:

Tidligere behandling av søknaden

Søknaden ble behandlet av Seiland/Sievju nasjonalparkstyre 26. september 2019. Styret vedtok enstemmig å avslå søknaden om droneflyging for sesongen 2019, av hensyn til eksponering av områder hvor man i henhold til besøksstrategien ikke ønsker økning i ferdsel, samt at flygingen ville finne sted samtidig som høstsamlingen av rein. Styret vedtok å utsette behandlingen av søknaden om droneflyging i 2020, med sikte på at styret innen første kvartal 2020 ville ha utarbeidet en mer overordnet strategi for dronebruk i nasjonalparken.

Nasjonalparkstyret holdt et arbeidsmøte om bruk av droner i Seiland/Sievju nasjonalpark 21. november 2019. Dette resulterte i en vedtatt overordnet strategi for når styret kan gi dispensasjon til bruk av drone, se protokoll i sak 27/2019.

Forskrift og lovverk

Søknaden blir vurdert etter:

- Forskrift for Seiland nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan og besøksstrategi for Seiland nasjonalpark

- Overordnet dronestrategi for Seiland/Sievju nasjonalpark (sak 27/19)
- Presedens fra tilsvarende saker

Forskrift for Seiland nasjonalpark

Formålet med nasjonalparken er «å bevare et alpint kystlandskap med et egenartet og variert biologisk mangfold, sikre variasjonsbredden av naturtyper i regionen, bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster og verne om kulturminner. Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelser gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.» (Verneforskriften § 2).

Dyrelivet skal fredes mot unødig forstyrrelse, jmf. verneforskriften § 3 punkt 3.1 og 5.1.

Små luftfartøy som den omsøkte typen droner er ikke inkludert i lov om motorferdsel i utmark. Tiltaket omfattes derfor ikke av restriksjonene i verneforskriften som er knyttet til motorferdsel.

Verneforskriften § 3 punkt 7.2 om støy har forbud mot modellfly og andre motordrevne hjelpemidler i nasjonalparken. Under dette kommer bruk av droner. Det er ikke spesifiserte unntaksregler for denne typen tiltak, og en søknad om dispensasjon krever da behandling etter den generelle dispensasjonshjemmelen i naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 48 setter svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, og åpner kun for tiltak som *ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig*. Begge vilkår må være oppfylt for at dispensasjon skal kunne vurderes. Skjønn og instruks fra overordna myndigheter spiller også inn. Adgangen til å gi dispensasjon er snever, og verneforskriften skal ikke uthules gjennom en omfattende bruk av dispensasjoner.

Forvaltningsplan og besøksstrategi for Seiland nasjonalpark

Droner var lite i bruk fram mot 2016, og forvaltningsplanen fra 2017 omhandler derfor ikke droner i særlig grad. Besøksstrategien fra 2020 sier en del om hvilke områder som kan eksponeres for mer ferdsel, og hvilke områder som bør skjermes.

Overordnet dronestrategi for Seiland/Sievju nasjonalpark

Dronestrategien ble vedtatt av nasjonalparkstyret 22.11.19, og bygger på tilsvarende strategier fra flere andre norske nasjonalparker. Den lister opp en rekke formål for bruk av drone, og om dette skal gis dispensasjon eller ikke. For formålet «Markedsføring av Seiland/Sievju nasjonalpark som reiselivsdestinasjon» står det at dispensasjon kun kan gis på «strenge vilkår», og det er anført «Ikke markedsføre aktiviteter i sårbare områder. Kan gå ut over verneverdiene, og gir dermed ikke grunnlag for å bruke nml § 48. Må være i tråd med besøksstrategi.» Det er videre kommentert i protokollen at søknader om dronebruk til markedsføring må behandles i styret, og at det må ses i sammenheng med verneformålet og besøksstrategien.

Presedens

Antall henvendelser og søknader om filming med drone i norske verneområder har økt sterkt de siste årene. Effekten av droneflyging må vurderes både ut fra den direkte forstyrrelsen på stedet, og den

indirekte effekten ved at området blir promotert for et større publikum. Dispensasjon i andre verneområder har typisk blitt gitt til områder som allerede har stor bruk (eksempelvis Galdhøpiggen), men likevel avgrenset til et begrenset antall store aktører (eksempelvis Visit Norway). Søknader som gjelder promotering av enkelt friluftsliv i verneområdet og som kan bidra til denne type verdiskaping har blitt vurdert individuelt og har i mange tilfeller blitt innvilget på gitte vilkår. I tillegg innvilges ofte dispensasjon til bruk av drone til forskjellige registreringsoppdrag, forskning, beredskap og liknende, og til samling av dyr på utmarksbeite.

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre har tidligere innvilget dispensasjon til bruk av drone til samling av rein, til kartlegging av breer, til produksjon av en naturfilm fra Seiland, og til en privat reiselivsaktør på nordre Seiland. Styret har i noen områder av parken innvilget dispensasjon til TV-produksjon, men har avslått søknader som gjelder TV-produksjon i Store Bekkarfjord. Antall henvendelser om bruk av drone på Seiland er økende.

Vurdering

Direkte og indirekte effekt av filming med drone

Det finnes foreløpig liten forskning på effekten av droner på dyrelivet, og i vår vurdering av effekten av droner legger vi derfor føre-var-prinsippet til grunn (nml § 9). Vi vet at lavtflyging med helikopter kan ha negative effekter på fugle- og dyreliv og virke forstyrrende for andre brukere av området, og det er sannsynlig at droner har noe av den samme effekten, bare i mye mindre skala.

Søknaden for 2020 gjelder perioden fra midten av juli til slutten av august, som er utenfor hekke- og kalvingstid. For reindrifta kan det være kalvemerking eller begynnende høstsamling i denne perioden, men det er en roligere tid enn september som det ble søkt om i 2019. De omsøkte områdene ligger i Bekkarfjord siida sin del av reinbeitedistrikt 24 A.

Når områder filmes med drone og vises fram til et stort publikum, kan dronofilmindirekte ha en stor effekt på ferdselen i området. Promotering av områder til et nytt publikum vil kunne øke ferdselen også til andre tider av året enn da filmingen fant sted, med påfølgende forstyrrelse av dyrelivet og slitasje på vegetasjon. Store Bekkarfjord har opplevd en betydelig økning i antall besøkende de siste årene. Dette skyldes flere faktorer, blant annet har flere firmaer (som Nord Ekspedisjon og Altaturer) begynt å selge turer til Store Bekkarfjord, og bilder av fjorden med de irrgroenne liene spres raskt på sosiale medier. Nasjonalparkstyres flytebrygge har gjort det enklere å legge til land innerst i fjorden. Det er flere bedrifter som er interessert i å filme med drone i Store Bekkarfjord for å promotere dette unike området. Vedtak i denne saken vil derfor skape presedens for framtidige saker.

Store Bekkarfjord har flere rødlista naturtyper, blant annet slåttemark (kritisk truet), seminaturlig strandeng (sterkt truet) og seminaturlig eng (sårbar). Av rødlista arter kan nevnes Finnmarksnøkleblom og myrflatbelg. Fjorden er hekkeområde for rovfugl, leveområde for oter og kalvingsland for rein. Området har flere registrerte gammetufter og andre kulturminner. Natur- og kulturverdier er relativt godt kartlagt, jf nml §§ 8 og 9. Med hensyn til natur- og kulturverdiene vurderes det som konfliktfylt å markedsføre dette området ytterligere. Dette beskrives i besøksstrategien for Seiland nasjonalpark. Her står det blant annet at «*Store Bekkarfjord har gras- og urtevegetasjon som tåler en del tråkk, men hvor vegetasjonen kan slites helt bort dersom trykket blir*

veldig stort. (...) Mangel på toalett vil også bli en utfordring hvis man får svært mange besøkende til avgrensede fjordbotner» og «I Store Bekkarfjord ønske vi ikke de store folkemengdene, de bør heller ledes til Altneset og Hølseby.»

Søker ønsker også å filme Melkevatnan-området for å selge turer hit. Melkevatnan-området er et småkupert fjellområde som tåler en del tråkk. Området er mangelfullt kartlagt med hensyn til naturverdier, men har noen rødlista plantearter, naturtyper og fuglearter. Melkevatnan er kjerneområdet til Bekkarfjord siida. Siidaen har opplevd at økt ferdsel i området de siste årene har ført til at reinen trekker nordover og ut av distriktet, noe som fører til merarbeid for dem. Midt i området ligger siidaens merkegjerde som brukes til kalvemerking midt på sommeren, og området er registrert som oppsamlingsområde for reinen om høsten. Melkevatnan nås enklest fra Store Bekkarfjord, og ferdsel til det omsøkte området rundt Melkevatnan (område 2) innebærer derfor også ferdsel i Store Bekkarfjord.

I Seiland/Sievju nasjonalparkstyrets strategi for dronebruk (ST 27/2019) står det at dispensasjon til dronebruk til markedsføring av nasjonalparken som reiselivsdestinasjon kun skal gis på strenge vilkår. Aktiviteter i sårbare områder skal ikke markedsføres gjennom dronofilmning, og dronefilmingen må være i tråd med besøksstrategien. Det er ikke grunnlag for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 dersom verneverdiene påvirkes nevneverdig. På bakgrunn av at Store Bekkarfjord er et sårbart område med store verneverdier og at Melkevatnan henger sammen med dette området, finner ikke forvalter grunnlag for å gi dispensasjon til bruk av drone til markedsføring i disse områdene.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2020/5116-2

Saksbehandler: Ingunn Ims Vistnes

Dato: 06.05.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Seiland/Sievju nasjonalparkstyre	13/2020	14.05.20

Søknad om endring i vilkår for takdekke på hytte i Olderbukta/Birranvággi

Forvalters innstilling

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre endrer vilkåret for takdekke for hyttene i Olderbukta/Birranvággi, jf sak 12/2013. Av hensyn til vindforholdene på stedet tillates det bruk av ståltak. Ståltaket skal ha mørk farge.

Saksopplysninger

Seiland/Sievju nasjonalparkstyre ga i 2013 Asbjørg og Bernt Thomassen tillatelse til å rive to små hytter og erstatte dem med nye i Olderbukta i Seiland/Sievju nasjonalpark. Hyttene skulle bygges opp igjen på samme sted og i lik størrelse og utforming som de opprinnelige, og det var ingen bruksendring av byggene.

Et av vilkårene som ble satt, var at hyttene skulle ha mørkt og matt takdekke (takpapp, shingel eller liknende). Dette for at hyttene skulle vises mindre i terrenget.

Thomassens hytter i Olderbukta. Bilde tatt i august 2019.

Søknaden

Bernt Thomassen skriver i mail 5. mai 2020:

Viser til telefonsamtale.

Har for tredje år på rad fått revet av deler av pappen på den hytta som vi har nede ved sjøen, dette på grunn av sterke kastevinder når vinterstomene herjer. Vil derfor be om å få legge ståltak i stedet for papp. Dette for å hindre vannskader på bygning og inventar.

Vurdering

Ulempen med å bytte dekke på taket til stålplater er at taket vil reflektere lyset og synes bedre i terrenget. Kravet om mørk og matt takteking er derfor et generelt krav som også er tatt med i Forvaltningsplanen for Seiland/Sievju nasjonalpark (side 78 punkt h). Olderbukta/Birranvåggi er et område uten annen bebyggelse eller inngrep, med unntak av oppdrettsanlegget i bukta utenfor hyttene. Det er viktig at de to bygningene som er her, passer inn i terrenget. Det må likevel være viktigere å ha et tak som tåler vær og vind. Tiltakshaver har forsøkt med takpapp i henhold til vilkårene, og har erfart at dette ikke fungerer på stedet. Det synes rimelig å tillate skifte av takdekke til ståltak av mørk farge.

RS 6/2020 Orienteringssaker fra forvalter

Digital løsning for styrets honorarskjema

Påbegynt bygging av nytt forvalterkontor

Merking av dagsturløyper på Altneset

Feltsesong diverse

Sak om droneflyging

Ny hjemmeside og nytt kart

Besøksstrategi og hjemmeside til samisk oversetting

Avslag på lån av ferdselsteller fra Miljødirektoratet

ST 14/2020 Eventuelt